Nr. 71. Anulu XXIX.

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Dumineo'a, Fói'a, candu concedu ajutóriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

Brasiovu 22|10 Septembre 1866.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

MONARCHI'A AUSTRIACA

Transilvani'a.

Calamitatile foiloru publice.

Sunt mai bine de ani siepte dieci, de candu publicitatea, diaristic'a se incórda din tóte poterile a'si elupta si ea o pusetiune in societatea ómenésca, in statu. Au fostu si timpuri de acelea, in care asié numitii publicisti si jornalisti abié erá suferiti in societate si multi d'intre cei mari ai pamentului erá fórte aplecati a tracta pe representantii publicitatii cá si pe comedianti, cá si pe nebunii de curte, cá pe arlechinii cu clopotiele in caciula, éra altii ii privia si tracta cá pe clas'a cea mai periculósa a societatii ómenesci In dilele nóstre numeramu cateva staturi, in care publicistii si redactorii siedu déca vrei alaturea cu ministrii, se facu chiaru ministrii, candu de alta parte dintre ministrii isi tienu de onóre a se face publicisti. In acelea tieri pres'a, publicitatea ajunse la rangu de potestate in statu.

Nu este asié pe airea. Se mai afla si staturi si popóra de acelea, la care déca publicistii nu mai sunt tractati cá nisce comedianti, sunt inse priviti cu multa ura si urgia, cum si persecutati pentru tóte secaturile, séu incai pusi sub priveghere politienésca cá si nisce hoti séu insielatori, éra publiculu in tieri de acelea are o idea cu totulu scalcieta despre publicitate, éra pe portatorii si representantii ei ii privesce ouratu séu cá pe nisce ómeni carii isi voru fi perdutu carier'a, séu si cá pe nisce turburatori desperati si clatiti de minte, carii nu voiescu se lase pe lume in pace, ci se inhatia mereu candu de unii candu de altii. Dreptu ca sunt si diarie de acelea, care nu se ocupa cu obieptulu dilei, cu caus'a, cu lucrulu insusi, ci se apuca de persóne si cadu la personalitati, la caracterulu privatu; aici inse nu este vorb'a de unele cá acelea.

Asié cam merge in Europ'a, cu singur'a esceptiune de Angli'a, Belgiu, Elveti'a, Portugali'a, Danemarc'a, Sveti'a si Norvegi'a si acum Itali'a si Romani'a. In acelea tieri libertatea presei este marginita cá si a vorbirii numai prin legea penala a tierii si — pe alocurea in casuri de vatamari personale, prin duelu. In alte vreo doua trei staturi pres'a incepù a fi mai tolerata, in catu publiculu inca incepe a'si face o idea mai drépta despre ea. In celelalte ea traiesce din gratia si numai suferita usque ad beneplacitum, precum traia de ecs. si natiunea romanésca pana la 1848 in Transilvani'a, éra publiculu marginitu si simplu se tiene prea fericitu ca póte citi in diarie sciri de acelea, pe care moldavo-romanii le numescu dupa turcesce „havadish."

Cine ar crede inse, ca in cateva staturi publicitatea are a suferi lovituri mai grele dela publicu decatu dela regimu. Unele diarie mari din Vien'a ne aducu in acésta privintia unu ecsemplu minunatu din liber'a republica a staturiloru unite nordamericane. Mai deunadi ad. unulu din cele mai mari diarie din Americ'a de nordu insirà o lista lunga de neplaceri si nevoi, pe care are a le suferi din partea publicului tocma si diaristic'a cea mai aléza. Cateva foi din Vien'a reproducendu acelu articulu dechiarara totuodata, ca ele ilu subscriu din litera in litera cá si cum ar fi esitu din condeiele loru, pentruca ele inca au a trage cu publiculu totu asemenea nevoi. Si cam care potu fi acelea? Din cele multe éca numai unele.

Déca Redactiunea nu da articuli conducatori*), atunci ea este compusa din nisce ómeni lenesi, caroru nu le place a medita seriosu si a lucra; ci déca publicistii sunt sanetosi séu bolnavi, imbracati séu golani, satui séu flamendi, de acésta nu'i intréba nimeni. Déca dai articuli conducatori, atunci esci unu gura-mare, carele vrei se te arati mai sfatosu decatu altii, preocupi judecat'a publicului si dascalesci pre cei carii sciu mai multu decatu tine. Déca laudi ce este de laudatu din lucrarile regimului, atunci esci unu vendutu; déca critici cate ceva, esci unu neodichnitu, unu turburatoru, póte si conspiratoru, rebelu; déca taci, esci unu poltronu si fói'a ta nu tio mai apuca nimeni in mana. Éra de vei cutesa se dici cuiva ca i s'a pusu o musca pe nasu, apoi ai scrisu cu „tendentia", ii esci dusmanu, de accea se scii ca nu ti se mai prenumera la fóia. De ai subscrisu vreo corespundintia séu vreunu articulu, esci unu ambitiosu, unu omu desiertu, venatoru „de popularitate falsa"; de nu l'ai subscrisu, esci unu anonimu calumniatoru, barfitoru, omu de nimicu, alu carui nume trebue se se afle, pentrucá se'i arate lui. De ai disu ca cutare podu e stricatu, cutare pardoséla nu e derésa, celea canale infundate sunt putorose, atunci tóta lumea vrea se scie, ca gazetariulu dracului cugeta a se face déca nu ministru, dar' incai Burgmaistru, consiliariu de curte, séu prefectu la vreunu districtu. Apoi pasa-mi te de scrie ceva despre recrutatia, ca indata tiai sculatu in capu pe toti primarii, notarii si „zapciii." Ori vedi de atinge ceva despre vreo scóla si nu o lauda si nu plange de bucuria la ecsamene, ca Dunarea n'are atata apa cá se te spele de infamiile cate ti se voru arunca in facia. Mai puna-te pecatele tale, cá se scrii undeva cumva, ca in Asi'a mica, in Siri'a, in Egiptu si Mesopotani'a nu se mai tienu sinóde in consunetu cu canónele, pentrucá se'ti vedi fóia sculpata, calcata in pitióre, tavalita si aruncata in focu. Ai scrisu ceva despre credinti'a si ritulu Gregorianiloru, Paulichianiloru, Jacobitiloru, Coptiloru, Arianiloru, Quakerianiloru, Metodistiloru, Hernhutianiloru, — tiene minte ca voiesci a submina credinti'a cea adeverata si esci unu ateu blastamatu. Ai uitatu a publica si a lauda vreo carte esita din nou, pe care inse tu inca n'ai vediut'o cu ochii, séu celu pucinu n'ai avutu timpu a o citi cu luare aminte, apoi se scii ca esci unu pismataretiu, care nu suferi bucurosu cá se se ridice capete geniale impregiuru de tine.

Si inca acestea tóte aru trece si ar merge, dara tu cá publicistu mai comiti si alte pecate mai mari decatu acestea. A sositu marii'a sa si tu cerimoni'a primirii n'ai descris'o dupa cuviintia, de costumu si de toalet'a Dómnei n'ai memoratu nimicu; colórea celoru 6 telegari si uitatu a o insemna, despre catielusiulu din bratia inca si tacutu. A repausatu coconulu Vasilache, l'au ingropatu afara la mosia si tu n'ai descrisu nici conductulu nici pomenile. Dn. Egidie tia scrisu ca 'ia peritu calulu celu mai frumosu si tu n'ai voitu a publica unu evenimentu cá acesta, de aceea dlui nici ca'ti va mai citi fói'a. Coconulu Mere-acre a facutu o poesia in spiritulu lui Petrarca despre ochii cei caprii ai coconitiei Mitrodora si tu nu o ai pus'o in fruntea foiei pe colon'a anteia; apoi cine se se mai prenumere la astfelu de fóia, carea nu scie nicidecum pretiui frumseti'a si geniulu? Ai citatu cá pe intemplate din Cabale und Liebe pasagiulu von der himmlischen Schminke (cerésc'a rumenéla), cu acésta te-ai aratatu ca esci unu mojicu esitu din opinca, carele nu scii ce insémna a face toalet'a. — Etc etc.

Cum va fi mergendu redactiuniloru romanesci in casuri cá celea enumerate pana aici, voru fi sciindu insele, éra eu nu le-am intrebatu. Ceea ce sciu eu in privinti'a publicitatii este numai atata, ca eu o tienu de o mare facatóre de bine atatu pentru regimu, catu si pentru poporu. Sub regimulu absolutisticu s'au facutu incercari fórte serióse de a guberna fara nici unu ajutoriu alu publicitatii, inse cu totulu indesiertu, pentruca fara control'a publicitatii regimulu a fostu insielatu amaru din tóte partile si a orbecatu atatu de reu, pana ce a datu cu capulu de Solferino; caus'a erá, ca asié numitii „Bezirker" pentrucá se nu cada in disgrati'a, facea mai totu raporturi profumate cu miróse aromatice, ba dupace cativa o patisera cu Bach, apoi lucrá dupa Schablone, éra asié disulu „Volkstimmung" erá de regula vortrefflich, sehr gut, sehr loyal, sehr zufrieden.

De altmintrea la noi diaristic'a pe langa cea mai buna vointia nici pana astadi nu póte da regimului informatiunile cuvenite, din causa ca cativa §§-i fórte elastici din leg'a cea draconica de presa dela 1852 amerintia di si nópte cá si sabi'a lui Damocles cu procesu criminalu si cu temnitia. — G. Baritiu.

---

*) Leader pe engles., leitender Aufsatz pe nemtiesce.

Proteste preventive.

Neardormit'a incordare a maghiariloru, de a face capitalu politicu din strimtorile, in cari se aflá monarchi'a dupa batali'a dela Sadov'a, facundu presiune asupra regimului, cá se le denumésca ministeriu maghiaru — unii chiaru dupa cuprinsulu legiloru din 1848 — ca Ungari'a numai atunci o va puté scóte din nevoi, afara de ce ne a indignatu ne a luatu si peliti'a de pe ochi, cá se nu mai damu crediementu in politica la neci unu maghiaru din lume. Deak organulu apolonicu alu loru dechiarase de nenumerate ori, ca orce e se se faca pentru tiéra, numai diet'a e competenta a decide, si totusi se demise si elu in pertractari pentru unu ministeriu maghiaru si dupa paretii dietii, ba inca si dupa ai Vienei. Ecca, ca aici in politica totulu e o fictiune si realitate e numai neorigibil'a tendentiositate a fratiloru maghiari resp. de a ne sugruma nationalitatea si asta e caus'a, ca ne ignorésa cu totulu in tóte incercarile loru de invoire cu Austri'a. Natiunile Ungariei sunt dar' espuse, cum au mai fostu, minorenisarii. Acésta o scie fiacare si fiendu periculu in mora,

écca Serbii arata viatia:

In 10 Sept. ad. se adunara alegatorii din Beciherechiulu mare la unu meeting politicu, invitandu si pe deputatulu loru Stratimirovic se iè presidiulu. Facia cu incordarile maghiare si cu privire la nóu'a reconstituire a Austriei s'a aflatu in meeting necesariu, a misca, cá la asta reconstituire se fia intrebati toti factorii indreptatiti, ad. tóte nationalitatile, prin urmare si natiunea serbésca. Inse fienduca le sta inchisa calea legala de a si dechiará dorintiele si a'si castiga valóre drepturiloru: asia se decise, cá toti serbii cu dreptu politicu ad. cu dreptu de alegere se suscria una petitiune monstruósa catra Maiestate care:

a) Se cuprinda una protestare, ca capii partiteloru maghiare negotiasa cu cercurile normatórie in numele tuturoru popóreloru Ungariei, aratandu dorinti'a, cá, déca pertractarile s'aru mai continua pe acésta cale, atunci se se traga la acele consultari si barbatii de incredere ai celoruialalte natiuni din Ungari'a.

b) se cuprinda umilit'a rogare, cá indata dupa conchiamarea dietei Ungariei se se propuna conclusele congresului serbescu din 1861 cá propositiuni regesci spre resolvire si inarticulare.

Cu compunerea acestei petitiuni se insarcinà deputatulu Stratimirovic cu deputatii, si apoi suscrisa de toti alegatorii din cercuri se se asterna prin locotienenti'a r. ungarica; totuodata inse se ce provóce patriarculu si episcopii serbesci, cá in unire cu deputatii serbesci se

sprijinésca acéa petitiune la Maiestate si in persóna. Acestu protestu pe facia, nu sémena a poltroneria, ca Serbii esu pe facia, ei nu se ascundu supt masca de anonimitate, ci cu demnitate nationala se unescu spre a'si cauta valóre drepturiloru pana a nu fi pre tardiu

In 1842 Blasiulu si anumitu Ven. Capitulu alu diecesei Fogarasiului inca se facuse nemoritoriu in paginele istoriei romaniloru, candu a esitu in publicu cá unu oraculu cu protestulu in contra introducerii limbii maghiare, care, déca nu se facea, cine sci, unde am fi astadi di strusi. Asia se facu protestele pe facia, cu franchetia, ér' nu cá fatiarii prin anghiuri smerinduse si ascundiendusi delicat'a facia cá fat'a de maritatu, se nu o védia mirele. —

Am disu la timpulu seu inainte si indata dupa ce s'au facutu — nu s'ar fi mai pomenitu — alegerile din urma, ca calcarea preste Rubiconu ne va arunca pe unu pedisiu, de pe care fora periclitarea dreptului nationalu politicu nu ne vomu mai poté reintórce. Toti romanii isi alesera deputatii sei si unde fura in minoritate. Óre de ce nu se adunara ei intr'unu meetingu atunci, se fi asternutu unu promemori'a la Maiestate, ca romanii nu'voru se scia de unirea Transilvaniei cu Ungari'a, neci voru a trece preste Rubiconulu autonomiei tierii sale sol.? Cine pórta vin'a? Cine a cutesatu a se face procuratoru ne naimitu in numele natiunei? — Alu natiunii, care suspina, candu vede, ca i amenintia periculu fora vin'a ei. Si pentru ce suspina? — Pentruca nu i se da ocasiune a da de minciuna cu unu da se'u ba pe procuratorii nenaimiti, si pentruca mandatarii ei nu-si zimbescu intrelolalta, cá cu totii se i pórte cruncea ingrigiarii ei, celei mistuitórie. Manifestulu imperatescu din 20 Sept. dice; „ca e libera calea invoirii intre popóra." Acéste cuvinte supunu de sene, ca si midiuloculu invoirei e liberu. Serbii l'au afiatu afara de dieta asia cum se póte mai corespundiatoriu — Romanii si ungurenii si transilvanii cá factori intre celelalte popóre inca privescu de nula, orce tractare s'ai' face pentru ei fora de ei si nu voru remané indereptu. — Cá dovada de asia simtiementu publicamu mai la vale unu asemene protestu suptscrisu „Mai multi." Nu cá la 1842?! — ca, ce vine de acolo insufla, ér' anonimitatea apa rece. Ecca'lu:

„Dintre **Ternave** 13 Sept. 1866.

Pre stimate Domnule Redactoru!

„In diurnalulu — germanu pentru interesale mai alesu slavice, — „Zukunft" Nr. 205 din 5 Sept. a. c. aflamu estrasa din diurnalulu de „Coloni'a" urmatori'a corespondintia dadata din Vien'a: „De cateva dile se pertractésa éra cu ungurii. Cá representante alu regimului lucra singuru singurelu contele Belcredi, care spre acestu scopu de catra imperatulu fù specialu impoternicitu. Acest'a s'a adresatu mai antaiu catra Iuliu Andrássy si catra Lonyai, si celui de antaiu i a oferitu positiunea pe cancelariu aulicu, éra cestui din urma unu portofoliu in ministeriulu ungurescu. Pertractarile se intorcu naturalu numai in giurulu unoru cestiuni principali, pre candu unu siru de punte de diferintie mai secundaria deocamdata se lasa cu totulu la o parte. Puntele cele principali inse sunt: cestiunea datoriiloru de statu, cestiunea paritatii si constituirea interna a Ungariei. Contele Belcredi a promisu in unu ultimatu, ca regimulu va fi concesivu in ambele cestiuni mai din urma; a poftitu inse dela unguri un'a intempinare resoluta in cea de antania". s. c. l. Care corespondintia de cumva cuprinde ceva adeveru in sene, ar' suná intr'acolo: ca de cumva ungurii si adica barbatii unguri, cu cari curgu pertractarile, voru luá asupra Ungariei un'a suma mare catu mai mare de platitu din datoriile statului; — cá aceia apoi ei ungurii cá minoritatea popóraloru din asié numit'aUngari'a si provinciele de ea tienutórie se o stórca si se o platésca din sudórea natiunalitatiloru nemaghiare dimpreuna locuitórie cu ungurii in maioritate absoluta, adica a romaniloru, slaviloru si a germaniloru; — atunci in pretiulu acestei sume platinde mai vertosu din pung'a natiunalitatiloru nemaghiare, — ungurii pre contulu unitatii imperatiei antaiu voru capetá in Pest'a dereptu egale cu Vien'a, adica palatinulu va fi imperatu in Pest'a cá imperatulu in Vien'a si dupa acea totu in acelasi pretiu, popórale nemaghiare pre banii, sei voru fi vendute unguriloru, cá se le pertractese a la 1848 cu tóta furórea vadász ori tyukász — csapaturiloru, — si cu tóta tirani'a Vérbiroságuriloru, si cu tóta brutalitatea szolgabiráeloru si a panduriloru din 1861! —

Pre stimate Domnule! De si in seclulu alu 19-le in timpulu luminiloru e anevoia a se si poté intipui un'a astfeliu de venalitate, de si speramu tare, ca Maiestatea S'a imperatulu cá unu parente dereptu alu totororu popóraloru, nu le va sacrificá pre unele arbitragiului celoru alalte; de si nu ne potemu intipui ca ver'unu barbatu de statu cu anima sincera catra tronulu austriacu ar poté sacrificá sub ceva conditiuni, unitatea imperatiei; — totusi fiinduca in impregiurarile confuse ale imperiului, potu si barbatii de statu se retacésca cu vóia ori fara voia, fiinduca la locurile competente potu se influintiese svaturi interesate si informatiuni sinistre, fiinduca diurnalele maghiare de partit'a lui Deák cea mai numerósa statu in Ungari'a catu si in Transilvani'a, nu inceta a terorisá regimulu intonandu'i cu tóta insolenti'a si superbi'a, ca nu e pace pana ce se voru restitui unguriloru tóte legile loru din 1848 cu tóte drepturile si efluintiele loru, in catu toti aceia, cari le-au impedecatu si li s'au opusu dela celu mai mare, pana la celu din urma se se dechiare ipso facto de rebeli si supusi legiloru martiali ungare.

Fiinduca mai alesu la noi in Transilvani'a diurnalulu partitei adicte lui Deak fara conditiune, adica „Kol. Közl." si anumitu redactorele D. in acelasi diurnalu, cu un'a fantasare desclinita orientale si cu un'a tendintia si mai malitiósa, — in unu siru de articlii in Nrii mai deaprópe 102—107 — se adoperésa a demonstrá: ca intre popórale ce locuiescu provinciele imperiului austriacu dincóce de Lait'a numai maghiarii sunt chiamati spre viétia natiunale, pre candu celelalte sunt nule, ma noi romanii amu fi gravitandu in afara, si ca numai maghiarii sunt in stare a tiené in catusi pre popórale celealalte debile si gravitatórie in tóte partile, si ca de aceea e neincungiuratu de lipsa, cá acestea popóra nedemne de viétia si nepotintióse de a trai, regimulu Maiestatii Sale se grabésca a le dá arbitragiului ungurescu, se le tiena in frenu cu poterea, ca-ci de amiciti'a si binevointi'a maghiariloru nu sunt demne, — si au atrasu disgrati'a ungurésca, ca-ci s'au coaliatu cu Schmerling, si ca nu voiescu se se faca si ele unguri, ci mai cutésa a sperá viétia natiunale! — se adoperésa a demonstrá: ca singuru dualismulu nedereptatitoriu de maioritatea absoluta a popóraloru imperiului e in stare a sustiené imperiulu, si federalismulu asecuratoriu de unitatea imperiului si de esistinti'a natiuniloru ce constitua imperiulu si contribue sange si avere la sustarea aceluia 'lu arata de disolutoriu, si cá acést'a se i succéda: cu un'a rafinaria malitiósa i ascrie aceea ce federalistii neci ca visésa, ca adica tóte provinciele se aiba regimu absolute independentu de ori si ce regimu, adica se se faca statea ministeria cate provincii; — cu un'a sfortiare ridiculósa se incérca a aratá lumii ca ungurii ajungu cu numerulu pana la 9 milióne, ma visésa si de 14—15 milióne! — Bucina in lume, ca ungurii dandulise dualismu si cu acest'a popórale pre mana — voru scóte imperiulu din confusiunea finantiale mediulociudu imprumutori unguresci mai pucinu procentuitórie si formandu bance natiunali maghiare, precum urmésa de sene, ca tóte acestea pre contulu natiunalitatiloru nemaghiare si asié si alu nostru alu romaniloru! Se adoperésa a demonstrá: ca opiniunea publica européna s'a enunciatu pre langa dualismulu ungurescu si contopirea popóraloru; cu un'a nerusinare condemnanda pretinde ministeriulu ungurescu cu legile din 1848 in numele totororu popóraloru dincóce de Lait'a obtrundanduse de advocatu nechiamatu; — in scurtu pre tóte caile ertate si neertate se adoperésa a eluptá si legitimá apesarea popóraloru nemaghiare prin egemoni'a maghiara; — tace inse cu totulu Domnulu D. despre aceea, ca ungurii au detronatu cas'a domnitória la Dobritinu la 1848, pre candu aceia pre cari dsa i acusa de gravitatiuni in afara si-au sacrificatu totu si vreo 40.000 viéti pentru aperarea tronului casei domnitórie.

Tace cu totulu despre aceea, ca emigratii maghiari dela esirea loru si pana in diu'a de astadi nu incéta a agitá in contra imperiului austriacu. —

Tace despre aceea, ca acum cu ocasiunea desastrósa mai deaprópe, adica cu ocasiunea perderiloru dela Königgrätz, ungurii in locu de a compatemi starea si consimti dimpreuna, — prin diurnalistic'a se au continuatu a terorisá regimulu Maiestatii Sale, cá se le dè pretensiunile loru cele chimerice, si prin un'a multime de persóne de pusetiune si insemnatate s'au impartasitu in incercarile revolutionarie ale lui Klapka; pre candu popórale, cari scia (D.), ca gravitésa in afara, si alesu romanii in Itali'a la Custozza si in mare la Lissa si-au castigatu renume nemuritoriu pentru tronu si pentru onórea armatei austriace; —

D. (D.) nu voiesce se scia, ca unguri fara renegati pre totu pamentulu nu se afla mai multi decatu vreo 3 milióne si 500 000 computati chiaru si sub tésca, si cu renegatii culesi din alte natiuni cu totulu abié ajungu pre la 5 milióne; — ignorésa cu totulu dechiaratiunile popóraloru nemaghiare in contra ministeriului ungurescu si a legiloru loru din 1848 nerevediute. —

De óra ce tóte cele insirate din tóte privintiele sunt fapte; de óra ce e posibile, cá prin apucaturi tendentióse de cari vedemu, ca se inintrebuintiésa barbatii datatori de tonu, maghiari in fapte si in diurnalistic'a loru, se se seduca seau chiaru terorisese regimulu Maiestatii Sale, si prin concesiuni nepreconsiderate se scape imperiulu éra in tulburare si versari de sange revolutionarie; —

Noi — pre candu speramu, ca in cabinetulu imperiale nu se afla ver'unu barbatu, care se fia in stare a sacrificá unitatea monarchiei, si pre candu acest'a cu atatu mai pucinu o presupunemu despre D. ministru de statu Belcredi; pre candu standu cu logic'a fapteloru amana damu de mintiuna in faci'a lumii berfelele, cu cari ne innegrescu ungurii insinuandune ca gravitamu in afara, in catu aru avé ei chiamarea de a ne retiené in frenu! si cu aceeasi logica a fapteloru stamu in faci'a lumii si aratamu, ca intre marginile dereptatii si ale cerintieloru imperative si noi scimu fi constitutiunali fara tutorisarea cuiva, si asié, ca si noi meritamu viétia natiunale; pre candu cu datele statistice a mana potemu dá de mintiuni góle numerii cu cari ungurii se infla pana la 9 milióne (ne miramu ca nu li reu cu atata inflatura!). —

Protestamu solemnu! in contra atatoru pasi, prin cari in batjocur'a progresului seclului nostru si alu omenirei inaintate, amu fi venduti, cá préda arbitragiului unguriloru.

Si acest'a ne sentimu indreptatiti a o face: ca-ci aceea, ca in noi romanii este sentiu de viétia, o amu documentatu acum mai de curendu, candu Maiestatea S'a imperatulu s'a fostu induratu a sterge din cale privilegiurile, si a concede un'a representatiune pre basea unui censu mai populare, fiindca atunci neamu sciutu aperá drepturile; —

ne sentimu indreptatiti a o face cu atatu mai vertosu: ca-ci noi nu avemu de a ne rusiná de fapte dela Dobritinu, nece de invasiuni de ale lui Klapka si de conspiratiuni cu elu; ci din contra pre dereptulu ne gloriamu dela tóte ocasiunile de crisa pentru tronu si patria cu prestatiuni preste poterile nóstre ordinarie! Si de aceea nu meritamu neci se fimu venduti, neci daruiti sub neci unu pretestu unguriloru cari afara de demerite n'au neci unu titlu spre a li se deferi asié ceva!

Ne sentimu indreptatiti a face acest'a: ca-ci starea decadiuta finantiale a imperatiei se va ajutorá atunci'a, candu se va restaurá pacea si se va face dreptu totororu popóraloru si candu voru contribui cu totii bucurosi; éra nu atunci, candu unele se voru vinde si sacrificá altor'a, pentrucá acestea apoi se le stórca pretiulu de pre insusi spatele loru!

Ne sentimu chiaru datori a face acest'a: ca-ci acum se tractésa de reconstituirea imperiului, si tienemu de datori'a fiacarui cetatianu, cá in aceste momente se descopere sinceru si intre marginile cuvenintiei ceea ce e convinsu, ca va poté contribui, spre resolvarea ferice a acestei cestiuni, si apoi noi nu numai o scimu, dara o si dechiaramu, ca ori si ce reconstituire, carea s'ar face cu privilegiarea unoru natiuni si cutropirea altor'a si asié la noi cu intarirea egemoniei maghiare preste noi romanii, atare reconstituire nu numai nu póte se aiba viétia, dara nu póte da multiumire nece unu minutu!

De aceea se aibi bunetate a ne descoperi in foile „Gazetei", a diurnalului nostru natiunalu, aceste dechiaratiuni. Mai multi."

Conferira deputatii germani la Aussee, conferira si esira francu in publicu federalistii vienesi, unde se afla stare martiala, tienura meetingu serbii in Ungari'a, totu in poterea manifestului din Sept. si nime nu iau impedecatu. Credu,

ce neci romanii nu se voru multiumi cu proteste anonime, ci voiu face ceea ce e mai cu scopu de facutu. — Red.

Pertractarile pentru ministeriulu maghiaru.

Pertractarile min. prim. c. Beleredi, cu corifeii partitei Deákiane au recsitu cu o-iuvoire pre temeiulu elaboratului lui Deák in comis. dietala de 15 insi despre causele comune. Acestu resultatu, dupa care vine a se denumi unu ministeriu maghiaru, s'a asternutu Mai. Sale spre aplacidare. Mai. S'a 'lu luà cu sine la Ischl, adaugundu, ca vré alu esaminà si cumpani cu de amenuntulu. Acésta o scrie „Politik" din Prag'a si dela Maiestate depende acum denumirea séu reieptarea ministeriului, or' din conservativi ori din Deákisti, or' fusionatu; numai de nu ar' reesi lucru pré pripitu si in detavórea unitatii imperiului, care slabesce multu prin dualismu. —

— Programulu deputatiloru autonomisti, cari tienura conferintia la Aussee, la care luà si Kaiserfeld parte, s'a publicatu pana acum numai in trasuri fundamentele, ér' Kaiserfeld fù insarcinatu a elaborà unu programu desvoltatu pre temeiulu acestora, cu care apoi se amble respectivii a recrutá. Mediulu principieloru programului dela Aussee e: comun'a dorintia cá elementulu germanu austriacu se proceda la reconstituirea monarchiei, cá o partita politica solidaria aparandu valórea, care nu deconsiderésa necesitu loru natiunalu cu marea natiune germana; revisiunea constitutiunei, cea necesaria la nou'a formare a Austriei se nu se póta face decatu prin legal'a representantiune a tieriloru, ce nu se tienu de corón'a Ungariei (va se dica senatulu angustu). In fine s'au dechiaratu si pentru unu dualismu marginitu prin recunóscerea pertractarei parlamentare comune a causeloru comune (ce nu vreau Deákistii). — Pana acum autonomistii tienea de autonomi'a provinciala, acum inse s'au apiecatu si ei la dualismu. —

— Partit'a progresiva federala germana din Vien'a esi in publicu cu programulu desfasiuratu intindiendu mana amicala tuturoru natiuniloru Austriei la una multiamitória invoire fara supremati'sarea unei séu altei natiuni. Ea inca concede dualismulu, inse dualismu federativu in ambe partile, ale carora delegatiuni adunandose la unu locu se pastrese interesele unitatii imperiului. In numerulu venitoriu 'lu vomu publicá intregu, pentrucea singuru intru acesta mai licuresce o invoire a tuturoru factoriloru federali. —

— Mai. S'a se reintórse dela Ischl in deplina sanetate. —

Zlatn'a in 12 Sept. 1866.

Indata-ce conventele unui omu sunt contrarie adeverului, ele devinu mintiuna; ér' mintiun'a nu este demna de omu: pentrucea celu ce vatama adeverulu vatama pre Ddieu si se vatama insusi pre sene, vorbindu contra consciintiei sale.

Eu nu sciu cine ar poté fi pseudonimulu corespondente din Zlatn'a, carele in Nr. 106 din 8 Sept. a lui „Kol. Közl." se incercà de nou a scóte la tergulu publicitatei monet'a cea falsa numita: „Daco-romania", carea acum de multu este deochiata cá un'a apucatura tendentiósa — fabricata cu scopu de a ne innegri in ochii regimului; sciu inse atata, ca in moral'a d. corespondente nu se alla scrisu principiulu morale susu indegetatu. —

Intr'aceea fia d. corespondente ori si cine, fia chiaru si de pusetiune mai 'nalta dupa cum s'ar paré din espresiunea: „egy titkos propaganda müködését leleplezni igyekeztünk." — fia chiaru si din descendentii domniloru dela 48, cari in butulu pusetinei loru oficióse — prin faptele si tendentiele sale cochetatórie cu ceii ce voliau a restorna dinastí'a, au provocatu desastrulu celu fatale asupra Zlatnei, pre mine acésta impregiurare nu me va poté abate dela detorinti'a nationale de a-mi face pucintelu socótí'a cu densulu.

Dici domnule Havasi: ca agitatiunile, miscarile si tendentiele daco romanice desvoltate pre aici au impedecatu multu mersulu naturale alu vietiei sociale din Zlatn'a. — Se póte? Au nu-ti aduci aminte, ca chiaru, candu erupse batali'a austro-pruso-italiana, ve amusati, ve petreceati mai bine, ér' candu a-ti auditu despre miscarile Kossuthiane erati p'aici se esiti din pele de bucuria, si facesti la planuri, care de care mai estravagante. — Dici mai incolo: ca si fi si descoperitu o propaganda secreta. — Spune'mi candu? unde? si cari sunt membrii acelei propagande? Cine te-a impinsu la acésta asertiune demonica? nu cumva mani'a, ca nu is succesu lui Türr a castigá pre romanii din Principatele unite pentru caus'a vóstra, carea de siguru are mai multu intielesu decatu Dacoromani'a, de a careia frica — precum te fatiaresci — n'ai avutu odihna in vér'a acésta.

Se póte inse ca te-a superatu apelulu esitu din partile acestea; dara chiaru de aici se vede, ca simpatisasi cu revolutionarii dela 48, ca ci altcum nu avesi causa de a te irita contra acelui apelu, carele n'a avutu alt'a de scopu decatu inarmarea poporului — intocma cá si in Ungari'a de susu — pentru casulu, candu acei revolutionari aru fi atacatu tronulu, patri'a si natiunea.

Nu duce domnule H. frica de Daco-Romani'a, ca-ci in tóta istori'a nu vei aflá exemplu, cá romanii se fia incercatu rumperea dela gloriós'a casa domnitoria — precum a facutu o acésta altii . . . vei aflá inse din contra, — ceea ce sciu ca domnieitale nu-ti pré place, — cumca in timpurile critice totudeuna cu braciu potente au combatutu contra neamiciloru tronului; — acésta s'a pututu vedé chiaru si cu ocasiunea batalici celei mai prospete, candu romanii in totu locului s'au luptatu cu eroismu; s'a pututu vedé mai alesu la a dóua asentare din acestu anu, candu acuma voinicii fetiori de munte sciu, ce nu'i ducu la piscente, ci la lupt'a cea mai inversionata, si totusi cei 34 fetiori romani asentati in cerculu Zlatnei, cu musica in frunte, voliosi si intre cantarile celea mai insufletitórie au parasitu opidulu nostru, pre candu alu vostru — **unulu la numeru!** — incungiuratu de mai multi fetiori de bolta cari se incercau a i insufflá curagiu — se ducea plangundu in urm'a celorulalti. —

Dupa tóte aceste domnule H! pana atuncia, pana candu nu ve-i fi in stare de a-ti comprobá asertiunile respandite in publicu, cu prin acést'a te dechiaru de unu calumniatóre tendentiosu si nerusinatu; — aducundu-ti totuodata aminte ceea ce dice francesulu: Le menteur est comme le faux monnayeur: ses premiers mensanges sont pris pour des vérités; mais bientôt la fausseté de ses paroles ert reconnue, et elles cessent d'avoir cours. —

Munteanulu Of.

Din cerculu **Ormenisiului.**

On. publicu cetitoriu va fi asteptandu cu curiositate a se incunoscintia despre efeptele donationei facute de D. Gegö Iosifu judele procesualu in predilele postolui S. Mariei din an. 1865. Va fi curiosu pentru atata, cá se cunósca ce direptiune au apucatu cu folosirea atatoru bani respectivulu inspectoratu si rectori scolari si cerculu celui imaginatu fericitu cu unu jude procesualu si inca maghiaru statu de ecsaltatu intru ajutorarea causei scolare. Dara cá se nu remana in retacire opiniunea on. publ. cetitoriu neamu tienutu de detoria alu informá despre starea lucrului, si a'si scoimba muntii de aur intipuiti Si acest'a o facemu in interesulu adeverului, nu ca dóra n'amu fi recunoscatori pentru donatiunea acesta de ar fi esitu si numai vreo cativa cruceri, ca si denariulu veduvei inse e primitu, déca e datu cu sufletu curatu, si nu se vede simulatie séu tendentia reutatiósa, despre acest'a trebue se marturisimu francu, ca scopulu lau fostu cu totulu strainu de intentiunea filantropica si de simtiulu nobile, si acest'a se vede de acolo, cá déca vomu cauta la donatiune, intru adeveru ca au fostu frumósa si demna de meritiulu ce i s'a atribuitu 19 feldere mari de semanatura de cucurusu si 10 fl. v. a. o multu si frumosu. Dara efectele ce ne arata alta, decatu ce, dintre acelea la S. Mihailu se aude, ca s'au capatatu ceva, éra din celealalte locuri mai nimicu si chiaru nimica, de securu nu se scie, de óra ce Dsa cinstitulu donatoru, retienendusi dreptulu de manipulante, de si au fostu provocatu do respectivulu inspectoratu scolastico a se face cunoscutu resultatulu si a se da cei 10 fl. v. a. cá se nu credemu in pild'a tieganului, care au dusu casiu numai in carte mancandu celu din traista ca se nu'i fia asié greu, dar' nimicu pana in diu'a de adi nu se dede, nu se fece.

Ce aru fi causa? On. publ. cetitoriu póte va si rataci in credintia cugetandu, ca timpulu vitregu ne lipsi mai pretutindinea pre Campia de bucate si pentru aceea dóra, ca nu s'a capatatu nimicu, nu se informésa despre starea lucrului. E drepta ca nu au fostu rodire pretutindinea neci de midilocu pre Campia, dara intentiunea nóstra e a face cunoscutu on. publicu speculatiunea, ce se fece cu stare donatiune si acest'a nu desluceacu respunsurile la intrebarile, pentru ce? si candu s'a facutu donatiunea? si inca o donatiune cá aceea — din partea unui individu, care in cerculu Ormenisiului nu are neci o palma de locu propriu. Aici se resolva intrebarea pentru ce. Pre la noi se aude si din astea se vede, ca donatiunea n'a fostu facuta cu intentiune filantropica si a unei anime nobile, ci au fostu unu refugiu de a se scutura de judecatile lumei, si de inculparile chiaru ale unoru nobili maghari, ca poporulu se sparieze acum de olacile celea facute sub mas'a voliei bune de frica, si nobilimea de cersitulu pamentului. Cumca intentiunea donatoriului n'a fostu nobila si demna de a o laudá on. publicu cetitoriu, si a felicita pre unu cercu cu unu asié derogatoriu daruitu, ne adeveresce si intrebarea candu s'au facutu donatiunea? (Va urmá)

Cronica esterna.

ROMANI'A. Bucuresci 20 Sept. n. Se latise in capitala si in tiéra faim'a ca acelu talcharu Liebrecht, ecs-maioru si ecs-inspectoru generalu de poste si telegrafe, carele pagubise tesaurulu tierii de vreo 6 milióne lei, va scapa de pedépsa meritata. Este adeveratu ca unii ómeni, cum se vede complici si acelui talcharu au facutu cele mai desperate incercari de a'lu scapa, le-a fostu inse pans acum preste putintia, ci toema din contra simtindusse ca procurorulu (fiscalulu) D. Sidericu dela curtea din Focsani unde se va pertracta caus'a lui Liebrecht, s'ar fi intielesu cu advocatii hotiului pentrucá se 'lu faca óresicum scapatu, fù scosu si inlocuitu prin dn. C. Racescu, carele este totuodata redactoru alu foii aristocratice „Ordinea." Procesulu se amanà pana la 7/19 Sept. Publiculu este fórte curiosu a vedé cá ce se va alege din acelu procesu afurisitu.

— „Reforma" provóca de repetite ori pe revolutionarii dela 11/23 Fauru, cá se éa la lumina cu acelea scrisori si documente, despre care se diesse ca s'aru fi aflatu la fostulu Domnu Alecsandru Ioanu Cusa cá greu compromitietóre, pentruca acelesi aru proba, cumca acelasiu Cusa ar fi voitu a vinde tiér'a la rusi. Se vede inse ca din tóta faim'a acesa se va alege unu nimicu, din causa ca Cusa pre langa cateva slabitiuni personale urite avù si acea insusire buna, ca de patri'a si natiunalitatea sa totudeauna erá mandru si totudeauna dete preste nasu celoru carii s'au incercatu a le ataca pre catu timpu a fostu elu Domnu.

— Totu „Ref." intréba si pe clerù: „Ce se face cu sinodulu? Noi scimu ca avemu o lege, care trebue respectata, pana ce va fi anulata si inlocuita prin alta. Acea lege prevede unu sinodu in Romani'a. Nu vediuramu nici o mesura din partea gubernului in privinti'a acestui sinodu."

„Ref." ar trebui se scie, ca cei mai multi dintre archierei nu voiescu nicidecum sinóde, ca de le-ar voi ei, acelesi ori si candu s'aru potea face. Archiereilorn le este fórte frica de sinóde. Intrebati i si veti vedé.

— Intre diariele din Bucuresci decurgu dispute interesante destulu asupra nóualoru alegeri la camer'a legislativa.

Asupra instructiunii publice inca s'au incinsu din nou dispute iuti, impatimite, si se pare ca nici ministriulu de cultu, nici consiliulu de instructiune, nici unu numeru óreoare de profesori nu sunt crutiati intru nimicu.

— Havr'a séu sinagóg'a israelita carea se facuse pe locului biserici numita Stelea si fù derimata in revolt'a din 18/30 Iuniu a. c. este se se cumpere de catra negutatorii din Bucuresci si se se prefaca in scóla crestinésca. Spre acestu scopu s'a si deschisu o subscriptiune penl tru o colecta. —

— Starea finantiisla a tierii mai este inca atatu de ticalósa si desperata, in catu abié se póte spune prin cuvinte; amploiati si profesori neplatiti de cate 3 si 4 luni, éra liferantii pe sam'a statului nici in 8 pana in 10 luni nu'si potu lua pretiurile marfiloru liferate, care taio

la mai multe milióne. Din dilele domniloru fanarioti Romani'a n'a statu nici odata mai reu in privintia finantiala. Judecandu cineva dupa diarie, apoi sémana ca dn. Petru Mavrogeni noulu ministru de finantia inca nu este capace de a pune incai comptabilitatea in ordine si a face platile cu unu felu de metodu. Diariulu aristocratiou „Ordinea“ atacá intr'unu articulu „Desordinea in facia creditoriloru statului“ pe ministeriulu de finantia cu atata greutate, in catu casierulu generalu se vediu silitu a'si da dimisiunea. Bine a facutu, ca acelasiu prea favorá pe unii si inapoia pe altii, pe langa acésta nu se tienea nici o ordine si nici o controla de domne-ajuta la plati. Numitulu diariu ne asigura in Nr. din 16 Sept., ca nainte cu 3 septemani unu perceptoru avù obrasnici'a de a cere plat'a pentru o persóna mórta nainte cu trei ani, precum nainte cu trei ani o cocóna din Bucuresci midilocise pensiune din cas'a mileloru pentru o bivolita a sa numita frosinic'a, éra in ministeriulu dreptatii se tienea unu amploiatu mutu cu plata buna. Asemenea blastamatii se intemplá mai nainte numai in Rusi'a, Turci'a, Greci'a si Neapole. Hotii, supresiuni de bani publici se facu si pe sirea, nu inse asié nerusinate.

— Cu creditulu in piatiele comerciale inca sta fórte reu. Mai multi negutiatori (la unii cá acsia di-le mai bine ma tiatoi) au luatu de vreo trei ani incóce mod'a de a bancrota precum se dice pe sub mana. Ei adica scriu pe la toti fabricantii si creditorii de din afara se dicemu cam asié: „Domnule! De atati ani trebile 'mi mergu fórte reu, in catu astadi déca m'asiu declsiara de falitu, n'asiu fi in stare de a plati creditoriloru mei nici 20% din capitalu. Dar' fiindca dv. misti fostu totudeauna buni, éca me promitu a ve plati 60% (séu 70%) din ceea ce aveti se luati dela mine, inse si acésta suma numai in trei ani succesive pe cate trei luni si fara nici unu interesu, totuodata si cu conditiune cá se nu incetati a'mi tramite si pe viitoru marfa oricata ve voiu cere, éra de nu, eu trebue se dau cheile la tribunalu etc.“

Ce se faca fabricantii si comisionarii straini? Ei pusi intre ciocanu si nicovala sunt siliti a primi si asemenea conditiuni, cá si cum le-aru primi dela banditii din codru. Pe astfeliu de bancroti ii vedi apoi plimblanduse in trasuri de Paris si figurandu in strainatate cá grafi, baroni, principi*) etc., vedi inse din ei aruncati si in Clichy (aresta pentru datorii) din Paris, Vien'a s. a. Eca pentruce disese dn. Laurianu in camer'a legislativa in tonulu seu sarcasticu, ca de aici incolo toti romanii se primésca titul'a de principes, pentrucá ómenii noi (Parveno, Emporkömmling) vrei nu vrei, toti cá unulu jóca rol'a de principe.

Despre situatiunea politica a Romaniei facia mai alesu cu Turci'a se cuvine a citi inca urmatórele si adica dupa „Trompet'a“:

„Lectorii nostri cunoscu politic'a acestei foie intru ceea ce privesce statulu nostru in facia cu statulu Turciei: sa urmamu politicei traditionale inceputa cu reintórcerea nationalitatii in statulu romanu, cu revolutiunea lui domnulu Tudor, a tata pre catu depinde de noi sa fimu in buna intielegere cu inalta pórta.

Acésta politica prescrisa de domnulu Tudor a adoptat'o si Grigorie-Voda-Ghica neadherandu la regulamentulu organicu, a tinut'o si Alecu-Voda-Ghica care a suprimatu revolutiunea dela Brail'a contra Turciei in anulu 1840, ceea ce a adusu si caderea lui, s'a manifestatu eclatantu la 1848 si a tinut'o partita nationale pana astadi.

Temerea nóstra totu d'auna n'a fostu din partea Turciei, si de aceea nu amu voitu nici unu reu Turciei, mai cu séma dupe resbeliulu dela 1828 in urm'a caruia ni s'au stabilitu hotarele despre Turci'a, ni s'a datu libertatea commerciului.

De atunci temerile nóstre erau despre Rusi'a, si necrediendu pe Turci'a destulu de fórte ca se ne apere si destulu de priceputa ca se ne intielega, faceamu concesiuni peste concesiuni Austriei, care a abusatu totu deauna, precum abusa si chiar astadi, de positiunea nóstra.

Ne amu miratu indestulu pentru ce Turci'a nu apretiésa avantagiele ei a fi bine cu noi, si ne cata necontenitu sicana. Pe Voda-Cuza n'a voitu se-lu recunósca 10 luni; Austri'a si Rusi'a totu deauna au intrebuintiat'o ca instrumentu spre a impedica desvoltarea nóstra nationale, si Turci'a ar fi isbutitu póte se indeplinésca voiniti'a acestoru duo puteri vecine, déca nu aru fi scapat'o din acestu periculu pentru densa puternica protestiune ce a binevoitu se ne acorde Maiestatea S'a imperatulu Francesiloru, protecetorele naturale alu tótei rassei latine.

Turci'a nu ar' puté své nici unu interesu, dupe noi, se se aréte superata ca Romanii au hotaritu si au pututu se aduca la indeplinire una dorintia a loru, iacuta, declarata in facia totoru comisariloru a sépte puteri garanti, in facia comisariului ei chiaru de catre adunarea nationale adhoc; dorinti'a esprimata in capulu constitutiunii elaborata de catre comisiunea centrale de la Focsiani si sustinuta de mai multe diarie europene.

Pentru ce óre Turci'a se fi intardiatu atata a recunósce pe alesulu si Domnitoriulu statului romanu, candu, prin acésta recunóscere, ea nu putea se pérdia nimica nici in interesele ei materiali nici in interesele ei morali? Se teme de ceea ce s'ar puté intempla intr'unu timpu mai departatu? Se teme ca ne vomu declara intruna de independenti? — Macar se traésca ea pana in acea di! Si apoi n'ar fi fostu si mai politicu din partea ei'se nu ne puna in positiune a dori caderea ei una natiune intrega de atatea milióne, silita fiindu asi vedé independentia numai in caderea Turciei?*)“

— Sciri mai prospete din Romani'a primiramu astadi, cam o escadra francesa a venitu la Brail'a de unde oficirii desbarcati mersera la Bucuresci la consululu respectivu, ou care apoi 'si facura cortenirea la Domnitoriulu si invitati la dinea redicara toaste pentru Romani'a, imperatulu Napoleonu si Domnitoriulu. — Diurnalele straine anuntia ca pórta s'a invoitu a recunósce pre Mari'a S'a Domnitoriulu Romaniei fara alta conditiune, decatu ceea a tributului si acum se lucra prin cabinete, cá din Romani'a se se faca unu statu neutralu.

— Fostulu princ Stirbeiu s'a reintorsu din strainitate in Bucuresci, si Domnitoriulu ia facutu visita de bunavenire. Esperinti'a si cunoscintiele cele rare ale fostului Domnu Stirbeiu voru adauge multu la energi'a bunavointia a Domnitoriului de acum. Se aude, ca si fostii Domni Bibescu, Sturdza si Cusa se voru reintórce in patria. Unu semnu acesta de bunu augurn pentru stabilitatea venitoriului Romaniei.

FRANCI'A. Pariso, 17. Sept. Monitoriulu publica circularia d-lui Lavalette: Coalitiunea celoru trei curti sile Nordului este sfaramata. Noulu principiu alu Ecropei este libertatea sliantileoru.

Prusi'a marita asicura independinti'a Germaniei. Germani'a imitandu pe Franci'a s'apropia de noi, cu tóte susceptibilitatile desteptate din necugetare matura.

Itali'a asemenea este apropiata de Franci'a prin ideie, prin principie si prin interese.

Austri'a desfacuta de preocupariile italiane si germanice, concentrandusi puterile spre resaritulu Europei representa anca 35 milióne de sufiete, pe cari nici una ostilitate de interese nu le desparte de Franci'a.

Una Europa mai tare constituita si mai omogena este garantata pentru pacea continentelului.

Guvernulu intielege anecsarile comandate dupa necesitate absoluta. Cu tóte aceste resultatele celui dupe urma resbeliu contienu invetiaminte grave cari aréta ca este trebuintia neaperata, pentru aperarea teritoriului a se perfectiona fara intardiare organisarea militara.

— Candiotii intr'o lupta de 8 óre perdura vro 600 morti.

*) Vedi „Fremdenblatt“ din Vien'a in publicatiunile sale. Dintre ardeleni inca se afla unicuiu esitu din opinea, carele in lunile trecute se dete in Pest'a de — Baronu!

*) In Nr. tr. sub rubric'a Romaniei corege: in loco de Maruziana di Morusiana (dela koézulu Morusi, grecu naturalisatu in Rusi'a); zaharele (turc. bucate, cereale).

Nr. 1202/civ. 1—3

Edictu.

Din partea judecatoriei singulare Branene in Zernesci se face cunoscutu, cumca cu resolutiunea judecatoriei districtuale Fagarasiane din 29 Augustu 1866 Nr. 1753/civ. s'a concesu la cererea lui George Iarga Secareanu vendiarea realitatiloru lui Ioane Zecheriu din Sohodolu pentru o detoria de 360 fl. v. a. c. s. c. Terminulu de vendiare s'a defiptu pe 10 Novembre 1866 si pe 24 Novembre 1866 totudeuna la 10 óre a. a, in facu'a locu lui in Sohodolu (Branu). Realitatile destinate spre vendiare si pretiuite cu 400 fl. v. a. sunt urmatórele:

1. Casa de lemnu cu curtea in Sohodolu sub Nr. top. 1422.
2. Gradina sub Nr. top. 1400 de 400 □°
3. Agrulu „ „ „ 1430 „ 565 □°
4. Fenatia „ „ „ 1424 de 1 jug. 753 □°
5. Agrulu „ „ „ 1425 de 2 jug. 1500 □°

Aceste realitati se voru vinde numai la alu 2-lea terminu sub pretiu. Conditiunile de vendiare se potu vedea mai deaprópe in cancelari'a acestei judecatorii. Aceia, cari au castigatu vreunu dreptu asupra realitatiloru lor de susu, au asi insinua pretensiunile loru pana la terminulu vendiarei, ca la din contra nu se voru mai considera. —

Zernesci in 7 Septembre 1866.

Dela judecatori'a singulare Branéna.

Nr. 1205/civ. 3—3

EDICTU.

Din partea judecatoriei singulare Branéna in Zernesci se face cunoscutu, ca cu resolutiunea judecatoriei districtuale Fagarasiane din 21 Augustu an. cor. Nr. 1659/civ. s'a concesu vendiarea realitatiloru executei Maria Radu Mundru din Tohanulu nou pentru coperirea detoriei lui Stanu Bancila totu de acolo in sum'a de 111 fl. v. a. c. s. c. si anume:

1. Casa de lemnu sub Nr. 169 in Tohanulu nou.
2. A gradinei de langa acésta casa.
3. A agriloru din campulu Tohanului nou sub Nrii top. 1434, 1489, 1834, 1832, 1875. Aceste realitati s'au pretiuitu cu 316 fl. v. a. Dilele de vendiare se punu pe 20 Octobre si 3 Novembre 1866 Licitatiunea se va tiené in cancelari'a comunale in Tohanulu nou totudeuna la 10 óre a. a. La primulu terminu se vendu realitatile numai cu pretiulu estimatiunei, éra la alu 2-lea si sub acésta. Despre conditiunile mai deaprópe se póte informa vercine in cancelari'a acestei judecatorii. Toti cari au castigatu vreunu dreptu asupra acestoru realitati au asi insinua pretensiunile loru pana la terminulu de vendiare la acésta judecatoria, ca la din contra acelea nu se vor mai considera.

Zernesci in 3 Septembre 1866.

Nr. 201. 2—3

Escriere de concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci la scól'a comunale gr. cat. din Salua in districtulu Naseudului se escrie concursu pana in 15 Octobre cal. nou a. c., cu carea este impreunatu unu salariu anualu de 180 fl. v. a, cortelu liberu si gradina.

Doritorii de a capata acésta statiune au se'si susterna aici pana la timpulu indicatu cererea s'a motivata cu urmatórele documente:

1. Carte de botezu si ca sunt gr. cat.
2. Ca au absolvatu gimnasiulu inferioru séu celu pucinu scól'a normala de 4 clase in cursulu preparandiale.
3. Cei ce voru fi sierbitu cá docenti testimoniu despre prestatiunile de pana acum cá invetiatori, precum si despre purtarea loru morale si politica.
4. Se poftésca cá concurentii se fia cunoscuti buni de tipicu bisericescu si cantareti, de óra ce acésta se voru preferá. Se intielege de sine, ca aceste documente trebue facute in form'a prescrisa si timbrate.

Dela inspectoratulu scol. gr. cat. ale districtului Naseudu in 8 Septembre 1866.

Gregoriu Moisi,
vicariu episcopescu alu Rodnei.

Nr. 83—1866. 1—3

Edictu.

Alecsandru Comes gr. cat. din Orasti'a parasiudusi cu necrediintia pe legiuit'a s'a muiere Santa Bucsa gr. res. acum de 9 ani neputanduse erai unde s'ar tienea, se provocá prin acestea, ca in terminu de unu anu si o di dela datulu de astadi se se presentése inaintea subscrisului — cá alsa se se póta incepe procesulu divortiale urdiendu de catra muierea s'a — cá la din contra si fara de densulu se voru urma celes prescrise prin legile matrimoniale.

Cudjuru 16 Sept. 1866.

Georgiu Bercia, protopopu.

Cursurile la bursa in 21. Sept. 1866 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	6 fl. 10 cr. v.
Augsburg	—	—	127 „ 50 „

Redactoru respundietoru
JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparitulu lui
JOANNE GÖTT.